

Epinfo

AZ ECDC tájékoztatója az A(H7N9) influenzavírus által okozott madárinfluenza-járványról Kínában	69
Tájékoztatás fertőtlenítőszerokről	72
Fertőző betegségek adatai	74

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

AZ ECDC TÁJÉKOZTATÓJA AZ A(H7N9) INFLUENZAVÍRUS ÁLTAL OKOZOTT MADÁRINFLUENZA-JÁRVÁNYRÓL KÍNÁBAN, 2017. FEBRUÁR 24.

2017. február 22-én a WHO közétette az influenza A(H7N9) vírus okozta humán megbetegedések frissített kumulatív adatait: a 2013. évi első megbetegedés regisztrálása óta az esetek száma **1 223-ra emelkedett Kínában**. A megbetegedések közel harmada 2016 októberét követően jelentkezett. A WHO kockázatelemzése alapján a 2017-ben észlelt, két kisebb halmozódásban előforduló humán megbetegedések ellenére nincs bizonyíték arra, hogy a vírus tartósan képes emberről-emberre terjedni, ezért kicsi a kockázata annak, hogy a vírus a lakosság széles körében járványosan terjedjen.

Kína Betegségmegelőzési és Járványügyi Központja 2017. február 19-én Guangdong tartományból két olyan humán influenza megbetegedést jelentett, amit az A(H7N9) madárinfluenzavírus mutáns törzse okozott. A génszekvenálási eredmények elemzése a haemagglutinin gén inzerció mutációját mutatta ki (extra RNS kapcsolódása a vírus eredeti genetikai állományához). Az egyik beteg már meggyógyult, a másik még kezelés alatt áll.

2017. február 18-án a Kínai Állategészségügyi Központ Állatorvosi részlege értesítette az Állategészségügyi Világszervezetet (OIE) arról, hogy fokozottan patogén A(H7N9) madárinfluenzavírust azonosítottak, amelyet a Guangdong tartományban működő élőállat-piacokon forgalmazott élő baromfiból származó, 2017. január 10-én vett mintákból mutattak ki. Ez az információ követte a FAO (Egyesült Nemzetek Szervezetének Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete) különkiadásában 2017. február 20-án közétett adatokat, miszerint az A(H7N9) madárinfluenzavírusban történt genetikai változások miatt a vírusnak fokozott patogén variánsai jelentek meg. A mutáció a törzs hasítási helyének többszörösen bázikus aminosavait érinti, ami a baromfiak/madarak esetében fokozott patogenitást eredményez. A vírusnak ezt a variánsát Guangdong tartományban élőállat-kereskedelemmel foglalkozó piacokon árult élő baromfiból vett mintából és két beteg ember mintájából is kimutatták. Ezért a Kínai Mezőgazdasági Minisztérium felhívást tett közzé az A(H7N9) influenzavírussal kapcsolatos megelőző és felügyeleti intézkedések megerősítéséről.

A tajvani egészségügyi hatóság szintén jelentett egy valószínűsítetten új A(H7N9) vírustörzset, amit a közelmúltban azonosítottak egy import esetből, és amely kismértékben különbözött az eddig cirkuláló vírustörzstől. Az új változat valószínűleg egy madarakra fokozottan patogén új vírustörzs.

A vírus neuroaminidáz fehérjében olyan mutációt találtak, amelynek jelentős szerepe van az oseltamivir és a zanamivir antivirális szerek ellen kialakult rezisztenciában. Még egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy ez az antivirális szerekkel szemben kialakult rezisztencia a beteg kezelése közben alakult-e ki.

Az ECDC megállapításai

A 2016-2017 telén Kínában az A(H7N9) madárinfluenzavírus által okozott humán megbetegedések számának növekedése aggodalomra ad okot. Az ECDC 2017. január 26-án kockázatbecslést tett közzé az EU/EEA tagországokba érkező utazók A(H7N9) influenzavírussal történő fertőződésének kockázatáról.

A fertőzött madarak számának emelkedése és a környezeti minták nagyobb arányú pozitivitása Kínában a nagyobb A(H7N9) vírusexpozíció következménye, ami növeli a humán megbetegedések esélyét is.

Mivel az élőbaromfi-állományban eddig alacsony volt az A(H7N9) madárinfluenzavírus patogenitása, vagyis a fertőzések lefolyása tünetmentes vagy tünetszegény volt, nehéz volt a fertőzött madarak azonosítása és a szükséges intézkedések és a stratégia meghatározása. A vírus patogenitásának megváltozása kismértékben patogénből fokozottan patogénné (HPAI), könnyebbé teszi a fertőzött állományok azonosítását, valamint a HPAI vírusok protokolljában előírt felügyeleti intézkedések megtételét is.

Az A(H7N9) madárinfluenzavírus okozta megbetegedések számának növekedése mind az élőbaromfi-állomány, mind a humán megbetegedések esetében annak a kockázatát rejti magában, hogy a fertőzés Kínán és Közép-Ázsián kívül az Európai Régióra is áttérjed. Szükségessé vált, hogy az ezt a mutációt hordozó minták és szekvenciák nemzetközi szinten is megosztásra kerüljenek (pl. WHO együttműködő intézményei és GISAID), hogy ez elősegítse új diagnosztikus tesztek és vakcinák kifejlesztését.

Bár még nem írtak le olyan virulenciafaktort, ami az állatról emberre vagy emberről emberre való terjedést megkönnyítené, mégis minden humán esetet nagyon alaposan ki kell vizsgálni, hogy idejében észrevegyük a vírus további mutációit (evolúcióját). Ezenkívül a vírus fent említett, antivirális szerekkel szemben kialakult rezisztenciáját alaposan tanulmányozni szükséges, mivel terjedésével a betegség terápiás lehetőségei beszűkülnek. Az USA-ban már készítették A(H7N9) madárinfluenzavírus elleni oltóanyagot, azonban az ehhez való hozzáférés korlátozott. Az is igen bizonytalan, hogy a jelenleg cirkuláló vírus, amely a 2013-ban elterjedt törzsből származik, milyen mértékben különbözik a vakcinához használt vírustörzstől.

A Kínai Élelmezésügyi és Gyógyszer Hivatal engedélyezte egy oltóanyag klinikai tesztelését.

Forrás:

http://ecdc.europa.eu/en/activities/sciadvicelayouts/forms/Review_DispForm.aspx?List=a3216f4c-f040-4f51-9f77-a96046dbfd72&ID=808

A tájékoztatást adta: OEK Járványügyi osztály

TÁJÉKOZTATÁS ENGEDÉLYEZETT FERTŐTLENÍTŐSZEREKRŐL

A fertőtlenítő szer neve	Forgalmazó (neve, címe)	Hatóanyag	Felhasználási terület	Alkalmazási koncentráció	Behatási idő	Antimikrobiális spektrum
BacAcid EL 1000	Ecolab-Hygiene Kft. 1139 Budapest, Váci út 81-83.	alkil-dimethyl-benzil-ammónium-klorid (50 %), tejsav (50 %).	professzionális	0,75%	5 perc	B
BLINK FERTŐTLENÍTŐ ÖBLÍTŐSZER SENSITIV	Müller Drogéria Magyarország Bt. 1052 Budapest, Váci utca 19-21.	didecil-dimethyl-ammóniumklorid	lakossági	100%	-	B, Y
BANOX TABS	HigIPont Kft. 1221 Budapest, Pécsei u. 1.	nátrium-diklór-izocianurát-dihidrát	professzionális	4 tableta/ 10 l víz	60 perc	B (MRSA), Y, V
Deb AgroBac™ Lotion Wash™	Deb Hungary Kereskedelmi Képviselet, 1077 Budapest, Wesselényi u. 16.	chlorhexidine digluconate, didecyl dimethyl ammonium chloride	professzionális és lakossági	100%	1 perc	B
DESDERMAN pure	ALLEGRO Kereskedelmi Kivitelező és Szolgáltató Kft., 1045 Budapest, Berlini út 47- 49.	etanol, bifenil-2ol.	professzionális és lakossági	100%	30 másodperc – 5 perc	B (MRSA), F, M, V
Duo Max fertőtlenítő hatású kézi mosogató és tisztító por	DELTA CLEAN KFT., 6800 Hódmezővásárhely Makói út 7717/16.	nátrium-diklór izocianurát dihidrát	professzionális	1%	5 perc/45°C 15 perc/20°C 30 perc/20°C	B (MRSA), F B B (MRSA), F

A fertőtlenítőszer neve	Forgalmazó (neve, címe)	Hatóanyag	Felhasználási terület	Alkalmazási koncentráció	Behatási idő	Antimikrobiális spektrum
Incimaxx DES-N	Ecolab-Hygiene Kft. 1139 Budapest, Váci út 81-83.	Perecetsav, peroxioktánsav.	professzionális és lakossági	1 perc	0,3%/20°C	B
					0,5%/20°C	B, Y
					0,3%/40°C.	B, F
					1%/40°C	B
INCIDIN PRO	Ecolab-Hygiene Kft. 1139 Budapest, Váci út 81-83.			15 perc	3%/20°C	B, Y
				30 perc	0,75%/20°C	S
INNOPON –TF- KLÓR 4.6	INNOVENG 1 Kft. 1114 Budapest, Szabolcska M. utca 5.	2-fenoxietanol, N, N-bisz (3-aminopropil)-dodecil-amin, benzalkónium-klorid.	professzionális	0,25% - 2%	5 perc – 60 perc	B, M, F, Vsz.
				2%	5 perc	B
INNOPON –TF- KLÓR-TAK	INNOVENG 1 Kft. 1114 Budapest, Szabolcska M. utca 5.	Nátrium-diklórözocianurát dihidrát.	professzionális	2%	15 perc	F
				2%	5 perc	B
KitchenPro AziDes	Ecolab-Hygiene Kft. 1139 Budapest, Váci út 81-83.	Nátrium-diklórözocianurát dihidrát.	professzionális	2%	5 perc	B
				5%	15 perc	F
Kenosept L	Hat-Agro Higiénia Kft. 9027 Győr, Tibormajori út 1.	Alkil-dimetil-benzil-ammónium-klorid (50 %), tejsav (50 %).	professzionális	0,75%	5 perc	B.
				5%	15 perc	Y
Kenosept L	Hat-Agro Higiénia Kft. 9027 Győr, Tibormajori út 1.	Izopropanol, klórhexidin diglukonát.	professzionális	100%	1 perc	B
					2 perc	(H1N1) Vsz.

Jelmagyarázat: B = baktericid, Bsz = bakteriosztatikus, F = fungicid, V = virucid, Vsz = szelektív virucid, T = tuberkulocid, Y = yeasticid, S = sporocid, SC = Clostridium difficile spóráölő, A = algicid, M = mikobaktericid, * = tisztasági kézmosás és szárazra törlés után

A tájékoztatást adta: dr. Milassin Márta osztályvezető, dr. Székely-Andorkó József biológus, OEK Dezinfekciós osztály

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

Az Országos Szakmai Információs Rendszer Járványügyi Szakrendszerének Fertőzőbeteg-jelentő alrendszerét kiszolgáló **statisztikai** funkcionalitásnak az **évváltás óta fennálló hibája** miatt a heti jelentés alapját képző táblázatok nem a programozott eljárásrend alapján készültek el, így azok nem kerülnek publikálásra.

Az adatbázis célzott lekérdezése révén kapott adatok szerint, a **2017. február 20-26.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** járványügyi helyzete a héten kedvezően alakult: a **campylobacteriosisok** száma (118) nem érte el az előző héten jelentettet. Az év első nyolc hetében ötödével csökkent a megbetegedések száma az előző év azonos időszakához képest. A megbetegedések több mint fele öt megyében került a nyilvántartásba: 15-15 esetet Budapesten illetve Pest megyében rögzítettek, 11-11 megbetegedést Bács-Kiskun illetve Csongrád megyében, tízet pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében regisztráltak. A **salmonellosisok** száma (74) csökkent mind az előző hetihez (16%-kal), mind az előző év azonos hetében (15%-kal) jelentetthez viszonyítva. A megbetegedések 58%-a Bács-Kiskun megyében került a nyilvántartásba. Ezen esetek 86%-a ezen a héten is a decemberben lezajlott bajai járványhoz tartozó, utólag rögzített eset.

A **rotavírus-gastroenteritisek** száma (211) ötödével nőtt az előző hetihez képest, míg az előző év azonos hetéhez viszonyítva közel kétharmadával emelkedett. A megbetegedések felét Bács-Kiskun (31), Hajdú-Bihar (26), Csongrád és Komárom-Esztergom (23-23) megyében jelentették.

A héten négy új **közösségi gastroenteritis-járványt** jelentettek, közülük egy, a múlt heti jelentésben már ismertetett - **Pest megyében**, egy szociális otthonban zajló - járvány tömeges méretű volt. Február 19-26. között 56 fő (43 gondozott, 13 dolgozó) betegedett meg, hasi fájdalom, hányás, hasmenés, esetenként láz tüneteivel. Kórházi ellátásra senki sem szorult. Az expozíciónak 128 fő (98 gondozott, 30 dolgozó) volt kitéve. Tíz székletminta közül háromban **calicivírus** jelenlétét igazolták. A kórokozó kontakt úton terjedt.

Terület megnevezése (megye)	Közösség	Járvány kezdeté	Expo- náltak	Betegek	Kórházi ápoltak	Etiológia
				száma		
Hajdú-Bihar	óvoda	02.06.	157	5	1	rotavírus
Komárom-E.	óvoda	02.17.	82	24	2	rotavírus
Pest	szoc. int.	02.19.	128	56	0	calicivírus
Veszprém	idősotthon	02.20.	160	9	0	folyamatban

Az **akut vírushepatitis** megbetegedések száma a múlt heti 23-ról 18-ra csökkent. **10** megbetegedés háttérében **hepatitis A vírus** állt. **Három** megbetegedést **hepatitis E vírus** okozott, egy kórokozója **hepatitis B vírus** volt. Négy eset etiológiája még ismeretlen.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma (149) gyakorlatilag nem változott az előző héten jelentetthez viszonyítva. A **varicella** megbetegedések száma (1 305) 14%-kal tovább nőtt, az előző hetihez képest.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül a héten **13 meningitis purulenta** megbetegedést regisztráltak, melyek közül **öt** kezdődött ebben az évben, közülük kettőt **Streptococcus pneumoniae** okozott. **Három meningitis serosa** és **két encephalitis infectiosa** megbetegedés került a nyilvántartásba, egy-egy közülük 2016-ban kezdődött. Kóroki tényezője egyiknek sem ismert.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma: oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

Dr. Szentés Tamás

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)